

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a JUDr. Evy Hudobovej v právnej veci žalobcu: **Z.**, a.s., P.X., S., IČO: X., zast. JUDr. J.N., advokátom, ul. K.X., L., proti žalovanému v 1. rade: **H.P.**, N.X., H., zast. JUDr. K.B., advokátkou, H.X., T. a žalovanému v 2. rade: **M.B.**, T.X., H. a žalovanej v 3. rade: **A.P.**, ul. S.X., H., **o zaplatenie 1.232.602,- Sk**, o odvolaní žalovaného v 1. rade proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17. júla 2006 č.k. Z-2-36 Cb 630/94-142, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17. júla 2006 č. k. Z-2-36 Cb 630/94-142 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný v 1. rade **j e p o v i n n ý** nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 15.860,30 Sk na účet právneho zástupcu JUDr. J.N., advokáta, K., L. č.ú. X.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom konanie ohľadne sumy 403.411,- Sk a proti žalovanej v 3. rade zastavil, žalovaným v 1. a 2. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 829.191,- Sk so 17% úrokom z omeškania p.a. od 15.6.1994 spoločne a nerozdielne a 64.944,- Sk trovy konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca sa domáhal zaplata sumy 1.232.6012,- Sk s príslušenstvom, titulom nezaplata za dodávku tovaru – minerálnej vody.

Žalobca svoj nárok odôvodnil tým, že na základe obchodnej zmluvy uzavretej dňa 21.2.1992 so žalovaným v 1. rade, došlo k odberu minerálnych vôd v hodnote 1.232.602,- Sk, ktoré prevzali žalovaní v 1. a 2. rade. Žalovaný v 1. rade v rámci dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok zo dňa 7.4.1994 svoj záväzok písomne uznal v celom rozsahu a zaviazal sa na jeho splácanie v splátkach po 25.000,- Sk mesačne. Žalobu podanú voči žalovanému v 2. rade uplatnil z dôvodu, že v zastúpení spoločnosti M., H. objednával a preberal tovar i žalovaný v 2. rade.

Konanie voči žalovanej v 3. rade bolo zastavené na základe oznámenia o úmrtí dňa 20.9.1994.

Pred začatím pojednávania vzal žalobca žalobu v časti o 403.411,- Sk späť, preto v tejto časti súd konanie zastavil.

Súd vykonal dokazovanie a zistil, že žalobca a žalovaný v 1. rade uzavreli dňa 21.2.1992 kúpnu zmluvu na dodávky minerálnych vôd. Súd námietku žalovaného v 1. rade, že zmluva je neplatná, neakceptoval s poukazom na ust. § 9 ods.1 Obch.Z. a judikatúru NS SR. Z označenia odberateľa v kúpnej zmluve je bez akýchkoľvek pochybností jasné, že ide o žalovaného v 1. rade, ako podnikateľa fyzickú osobu s prideleným IČO: X.. Z dodacích listov, ako aj zo skutočnosti, že v priebehu trvania zmluvného vzťahu ani jeden z účastníkov písomne nevzniesol voči druhému ohľadom plnenia žiadne námietky, preto mal súd za preukázané, že žalovaní predmet kúpy riadne prevzali, čím žalobcovi vzniklo právo na zaplata.

Žalovaný v 1. rade v „dohode o vzájomnom započítaní nevyrovnaných pohľadávok“ zo dňa 7.4.1994 výslovne uznal svoje záväzky čo do dôvodu i výšky 1.232.602,- Sk voči predchodcovi žalobcu (§ 323 Obch.Z.).

Neskoršiu námietku žalovaného v 1. rade, že konal pod nátlakom súd neakceptoval z dôvodu, že táto skutočnosť nebola preukázaná i s poukazom na ust. § 267 ods. 2 Obch.Z., podľa ktorého v obchodných vzťahoch neplatia ustanovenia § 49 Obč.Z. o konaní v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok. Taktiež neakceptoval námietku spochybňujúcu osoby,

ktoré dohodu o vzájomnom zápočte podpísali, nakoľko táto písomnosť je v časti uznania záväzku jednostranným právnym úkonom. Uznáním dlhu urobeným v písomnej forme sa zakladá vyvrátiteľná domnienka, že dlh v čase uznania trval, pričom dlžník sa môže brániť proti zaplateniu uznaného dlhu, musí však preukázať, že záväzok nevznikol, alebo ho uznal omylom.

Žalovaný v 1. rade sa bránil tým, že so žalovaným v 2. rade podnikal vo forme združenia, ktoré na základe písomnej dohody dňa 27.3.1993 zaniklo, pričom však nepreukázal že by bol túto skutočnosť žalobcovi oznámil resp. ukončil zmluvný vzťah. Z podania žalovaného v 1. rade vyplynulo, že zmluva o združení nemala písomnú formu (podľa § 829 a nasl. Obč. Z. ani nemusela), avšak dohoda o vypořiadaní podielového spoluvlastníctva a prevzatí záväzkov a pohľadávok písomnú formu mala a podľa čl. 4 žalovaný v 2. rade prevzal firmu M., H., podľa čl. 5 zmluvy, uzavretej medzi dodávateľmi a odberateľmi strácajú platnosť a musia sa nahradiť novými a podľa čl. 6 sa budú písomnosti od š.p. S. a ďalších doručovať na adresu žalovaného v 1. rade, ktorý ich bude zhromažďovať a na požiadanie ich vydá zástupcovi firmy M., teda žalovanému v 2. rade. Súd prejudiciálne skúmal platnosť tejto dohody a na základe jej obsahu dospel k záveru, že je neplatná, pretože odporuje § 37 ods. 1 Obč.Z., nakoľko jej ustanovenia nie sú dostatočne určité ani zrozumiteľné (neobsahujú údaj o začatí spoločného podnikania, o forme a rozsahu majetku nadobudnutého spoločným podnikaním, tovaru, zoznam preberaných pohľadávok a záväzkov, ktoré majú byť predmetom delenia), teda svojím obsahom a účelom obchádza zákon a prieči sa dobrým mravom.

Vzhľadom na uvedené – všetky faktúry, ktoré sú predmetom sporu, boli doručované žalovanému v 1. rade, ktorý žiadnu z nich nevrátil, ani nenamietal, že sa neplnilo jemu, naopak dlh uznal.

V rámci dokazovania súd preskúmal aj „zmluvu o postupnom vyrovnaní pohľadávok po lehote splatnosti“, ktorú dňa 9.2.1993 podpísal za firmu M. žalovaný v 2. rade, ktorej obsah síce nie je dostatočne určitý, čo podľa § 37 ods. 1 Obč.Z. spôsobuje jej neplatnosť, ale svedčí to o tom, že žalovaný v 2. rade sa za záväzky firmy M. od 1.1.1992 do 31.12.1993 cítil zodpovedný. Súd túto skutočnosť vyhodnotil ako okolnosť preukazujúcu faktické spoločné podnikanie žalovaných, čo potvrdil i žalovaný v 1. rade.

Súd vzhľadom na výsledky dokazovania a v súlade s ust. § 10 ods. 4 Obch.Z., podľa ktorého ak podniká spolu viac osôb pod spoločným označením bez založenia právnickej osoby, sú tieto osoby spoločne a nerozdielne povinné splniť záväzky vzniknuté pri podnikaní, čo platí aj podľa § 835 ods. 2 Obč.Z., preto súd rozhodol tak, ako vyplýva z výroku rozsudku.

Pokiaľ ide o výšku úroku z omeškania podľa § 369 ods. 1 Obch.Z., dohoda o nej je obsiahnutá v „dohode“ žalobcu a žalovaného v 1. rade zo dňa 7.4.1994.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Žalovaný v 1. rade podal proti rozsudku odvolanie podaním zo dňa 31. augusta 2006.

V odôvodnení odvolania uviedol, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a následne dospel k nesprávnemu právnemu záveru. Právny predchodca žalobcu dňa 21. februára 1992 uzavrel s firmou M. v zastúpení p. H.P. zmluvu, v ktorej je na strane odberateľa uvedená firma M., ktoré označenie je nepresné a neidentické, pretože ide o neexistujúci subjekt.

Žalovaný v 1. rade do 26. marca 1992 podnikal pod obchodným menom H.P. – O.-Z.-P., M. a súčasť jeho obchodného mena netvoril dodatok M.. Žalovaný v 2. rade podnikal pod obchodným menom M.B. Faktúry žalobcu boli vystavené na neexistujúci subjekt za obdobie od 28. apríla 1992 do 14. decembra 1992, pričom v tomto období odoberal tovar od žalobcu žalovaný v 2. rade.

Súd prvého stupňa tiež dostatočne nevyhodnotil podstatnú časť zmluvy, bod 3, v ktorom bolo dohodnuté, že minerálnu vodu bude odberateľ objednávať do 10. dňa v mesiaci, ktorý bude predchádzať dodávke. Taktiež žalobca ani k jednej faktúre nepredložil objednávku.

Odvolateľ namietal, že súd nesprávne vyhodnotil označenie neexistujúceho subjektu, ktoré podľa súdu nie je v rozpore s § 9 ods. 1 Obch.Z. a judikatúrou NS SR. S názorom vysloveným súdom prvého stupňa k tejto časti odvolateľ nesúhlasí. Zastáva názor, že tovar objednával a preberal žalovaný v 2. rade, o čom svedčia aj platby za vrátené obaly, ako i platby faktúr. Poukázal na dohodu z 9. februára 1993 uzavretú medzi predchodcom žalobcu

a žalovaným v 2. rade. K dohode zo dňa 7. apríla 1994 uviedol, že nemôže byť platná, pretože ako zmluvná strana je uvedený neexistujúci subjekt. Žalovaný v 1. rade nemohol započítať pohľadávky, ktoré mu nepatrili. Uviedol, že oznámil žalobcovi, že od 25.3.1992 bude s navrhovateľom obchodovať žalovaný v 2. rade.

V odvolaní poukázal i na to, že žalobca nemohol vziať späť návrh ohľadne časti pohľadávok, ktoré mu nepatrili. Navrhol rozsudok v napadnutej časti proti žalovanému v 1. rade zmeniť a žalobu zamietnuť alebo zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že z odvolania nevyplýva, ktoré sú tie dôkazy, ktoré boli z jeho strany navrhnuté a neboli súdom vykonané. Poukázal na to, že odvolateľ v odvolaní iba opakuje svoje námietky vznesené v prvostupňovom konaní.

K uzavretej zmluve uvádza, že zmluva sa posudzuje podľa obsahu a nie je dôležité, či je v nej uvedené M. alebo nie, ale to, či sú účastníci zmluvy presne identifikovateľní, či sa správajú podľa dojednaných zmluvných podmienok a zmluvu rešpektovali. Nie je preto právne významné ani to, kto a kedy a z akého účtu za dodávky platil. Žalovaní v 1. a 2. rade podnikali spolu v združení podľa § 835 ods. 2 Obč.Z. Poukázal na uznanie záväzku žalovaným v 1. rade dňa 7. apríla 1994. Navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec ako súd odvolací (§ 10 ods.2) v rozsahu podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 O.s.p. a zistil, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či súd prvého stupňa rozhodol správne, keď žalobe vyhovel tak, ako vyplýva z výroku rozsudku v napadnutej časti.

Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným v 1. rade bola uzavretá zmluva dňa 21. februára 1992. Ako účastníci zmluvného vzťahu boli označení na strane dodávateľa Z., š.p., S., IČO: X., zast. riaditeľom podniku a na strane odberateľa firma M., IČO: X., zast. H.P. a jej predmetom boli dodávky minerálnej vody v cene podľa platného cenníka.

K otázke platnosti predmetnej zmluvy, podľa obsahu nesporne zmluvy kúpnej, sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že ide o platne uzavretú kúpnu zmluvu.

Zo zmluvy jednoznačne vyplýva, ktorý subjekt bol dodávateľom, ako i ktorý subjekt bol odberateľom, i keď treba uviesť, že označenie odberateľa nie je celkom presné, ale podľa identifikačného čísla organizácie (X.), ktoré bolo pridelené žalovanému v 1. rade (čo vyplýva zo živnostenského listu) a ktorý i zmluvu podpísal je zrejmé, kto bol účastníkom zmluvného vzťahu. Už v prvostupňovom konaní nebolo spochybnené, že dodávky boli realizované pre označeného odberateľa, ktorý spolu so žalovaným v 2. rade založili združenie za účelom spoločného podnikania.

Faktúry, ktorých zaplatenie je predmetom konania boli i predmetom dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok medzi, IČO: X. a š.p. Z. S., v ktorej žalovaný v 1. rade uznal pohľadávky čo do dôvodu a v celkovej výške 1.232.602,- Sk dňa 7. apríla 1994. Uznanie pohľadávky je síce vyvrátiteľnou domnienkou ich opodstatnenosti, ale dôkazná povinnosť následne prechádza na toho, kto pohľadávku uznal, teda v tomto prípade na žalovaného v 1. rade, ktorý však toto dôkazné bremeno neunesol a opodstatnenosť nároku voči nemu nevyvrátil.

V konaní nebolo sporné, že žalovaní vytvorili združenie, ktorého činnosť sa riadi ustanoveniami § 829 a nasl. Obč.Z. a ide o non subjekt. Podľa § 835 ods.2 Obč.Z. zo záväzkov voči tretím osobám sú účastníci zviazaní spoločne a nerozdielne. Majú teda postavenie solidárnych dlžníkov v zmysle § 511 Obč.Z., teda veriteľ môže požadovať splnenie záväzku od ktoréhokoľvek z účastníkov združenia. Ak po zániku zmluvy o združení existujú ešte solidárne záväzky alebo pohľadávky, nedotýka sa vyporiadanie účastníkov združenia práv a povinností tretích osôb. Odvolací súd vyslovil názor, že ani v prípade zániku zmluvy o združení, nezaniká solidárna zodpovednosť členov združenia voči tretím osobám, v danom prípade voči dodávateľovi tovaru podľa uzavretej kúpnej zmluvy. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, ani tento nárok žalobcu nebol vierohodne spochybnený, pretože bolo preukázané porušenie povinnosti zaplatiť faktúry v lehote splatnosti a bol vyúčtovaný v súlade s dohodou účastníkov zo dňa 7. apríla 1994.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného rozsudok v napadnutej časti podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil tak, ako vyplýva z výroku tohto rozhodnutia.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 tak, že úspešnému žalobcovi priznal trovy odvolacieho konania vo výške 15.860,30 Sk za jeden úkon právnej pomoci (vyjadrenie k odvolaniu) vrátane paušálnej náhrady.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

V Bratislave dňa 26. februára 2008

JUDr. Jana Zemaniková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: